

Առաջնորդ Սրբազան Հոր Յարութեան Պատգամը

*Խաղաղութիւն ընդ ձեզ, ես եմ, մի երկնչիք:
Ձեզի Խաղաղութիւն, ես եմ, վախ մի ունենաք:*

Քսանմէկ դարեր առաջ, այս օրերուն Երուսաղէմը կ'եռար, ամբողջ քաղաքն ու բնակչութիւնը խռովքի մէջ էին, ոմանք՝ յաղթանակի լայն ժպիտով, կը պատմէին չարչարանքներն ու անարգ խաչելութիւնը անբացատրելի կարողութիւններով օժտուած ու ըմբոստ Յիսուս կոչուած այն քարոզիչին, որ համարձակած էր ընդունուած սովորութիւնները խախտել, ընկերային հեղինակութիւնները քննադատել, հաստատուած օրէնքները յեղափոխել, «աչքի դէմ աչք»ի փոխարէն «սիրէ քու նմանդ քու անձիդ պէս» պատգամել, աղքատին, անկարին, խեղանդամին, մեղաւորին կողքին կանգնիլ եւ սեր, միսիթարութիւն, բժշկութիւն եւ փրկութիւն քարոզել, ի վերջոյ կարողացած էին՝ իրենց թակարդներով իրենց մատնութեամբ, իրենց ստրկամիտ դաւաճանութեամբ ձերբազատիլ՝ անոր անհանգստացնող, իրենց կեղծ ու ձեւապաշտ արարողութիւնները բացայայտող ներկայութենէն: Ան ի վերջոյ դաժան կերպով չարչարուած ու խաչուած էր եւ ժայռափոր գերեզմանի մը մէջ դրուելով հսկայ վէմով մը ծածկուած:

Իսկ անոր հետեւորդներուն փոքրաթիւ մնացորդացը, այս բոլորին ի տես, ոմանք սարսափահար եւ շատերը ջարդակոտոր երազներով յուսախաբ ցրուած էին ու վերադարձած իրենց գիւղերն ու ձկնորսի խեղճ նաւերուն:

Մարկոս աւետարանիչ եւ յատկապէս Ղուկաս աւետարանիչ այդ ցնցիչ դէպքերու իրարանցումին մէջ փոքր դրուագի մը կ'ակնարկեն, ուր կ'ըսեն.-

Իր հետեւորդներէն երկուքը Եմմաուս անունով իրենց գիւղը կը վերադառնային, որ Երուսաղէմէն շուրջ տասնմէկ քիլոմէթր հեռու էր: Ճամբու ընթացքին անոնք կը խօսակցէին ու կը վիճէին անցնող քանի մը օրերու պատահարներուն մասին, երբ անձանօթ մը եկաւ, միացաւ իրենց ու սկսաւ քակել իրենց հետ: Ան հարցուց, «ինչո՞ւ այդպէս տրտում էք ու կը վիճաբանջք»:

Անոնք պատասխանեցին, «չե՞ս լսած թե ինչ պատահեցաւ Յիսուս Նազովրեցիին», եւ սկսան անոր պատմել վերջին օրերու պատահարները, եւ եզրակացուցին ըսելով. «Մեր ղեկավարները զայն Յռոմեացիներուն մատնեցին եւ մահուան դատապարտելով խաչեցին: Մենք յոյս ունեինք, որ ան պիտի ըլլայ ազատարարը մեր ժողովուրդին»:

Ապա աւետարանիչը կը շարունակէ ըսելով, որ հակառակ որ անոնք լսած էին Յիսուսի Յարութեան մասին, սակայն կը մնային թերահաւատ ու կասկածով լեցուն, եւ հալածանքէ վախնալով կը նախընտրէին վերադառնալ իրենց գիւղական սովորական կեանքին:

Այն ատեն, օտարականը, սկսաւ անոնց բացատրել փրկիչին մասին դարուոր հաւատքին ծալքերը եւ մեկնաբանել զանոնք: Անդրադարձան որ արդէն իսկ հասած էին իրենց գիւղը, մինչ օտարականը կը պատրաստուէր շարունակել իր ճամբան: Երկու ուղեւորները խնդրեցին որ իրենց մօտ մնար այդ գիշեր եւ շարունակէր իր բացատրութիւնները:

Տունին մէջ անոնք ընթրիք պատրաստեցին եւ երբ տեղաւորուեցան օտարականը առաւ հացը, աղօթեց եւ կտրելով իր սեղանակիցներուն տուաւ:

Այդ ծանօթ շարժումին մէջ յանկարծ անոնք ճանչցան օտարականը, որ ուրիշ մէկը չէր եթէ ոչ իրենց սիրելի վարդապետը, բայց արդէն իսկ օտարականը անհետացած էր:

Անոնք անմիջապէս ոտքի ելան եւ նոյն գիշերն իսկ Երուսաղէմ դարձան լեցուած նոր յոյսով եւ ուժականութեամբ, եկան վերնատուն ուր գտան Յիսուսի հետեւորդներէն շատերը եւ անոնց պատմեցին իրենց տեսիլքը:

Մինչ այսպէս կը խօսէին Յիսուս դարձեալ յայտնուեցաւ եւ ըսաւ. »Ձեզի խաղաղութիւն կը մաղթեմ, ես եմ. մի վախնաք«:

Յիսուսի Յարութիւնը աշխարհացունց դրուագ մըն է, մարդկային պատմութեան մէջ Աստուածային յայտնութեան իւրայատուկ միջոց մը, որով Ան մեր՝ մարդոցս ուշադրութիւնը իր վրայ կը կեդրոնացնէ: Յարութիւնը միջոց մըն է, որով Աստուած մեզ զինքը լսելու կը հրաւիրէ եւ զինքը լսելով նոր կեանքով մը ապրելու:

Աստուած Յարութեան դէպքը չիրականացներ մեղեդիական արեւածագի մը քնքշութեամբը, այլ աշխարհացունց երկրաշարժի մը ուժգնութեամբը, Մատթէոս աւետարանիչ կ'ըսէ. «Յանկարծ զօրաւոր երկրաշարժ մը եղաւ, եւ Աստուծոյ հրեշտակը երկինքէն իջնելով՝ գլորեց գերեզմանի մուտքին դրուած քարը եւ նստաւ անոր վրայ» (Մատթ. 28:1-3):

Աստուած կը ցնցէ մեզ, եւ նոր կեանքով ապրելու իր հրաւերը մեզի կը հրամցնէ մեր աշխարհը իրարանցումի մատնող գործողութեամբ: Քրիստոնէական հաւատքը սկիզբ կ'առնէ պայթումով մը, որով Աստուած մեր ուշադրութիւնը կը կեդրոնացնէր իր վրայ:

Մարկոս աւետարանիչ կ'ըսէ երբ կիները գերեզման կ'երթան ունեին իրենց մտահոգութիւնները: Անոնք կ'ըսէին. »Ով պիտի գլորէ գերեզմանի մուտքին դրուած քարը« (Մարկ. 16:3):

Մեզի պէս անոնք ալ ունեին իրենց յատուկ մտածումները, հաւանաբար մտահոգ էին երեկոյեան ընթրիքով, ունեին իրենց իւրայատուկ ծրագիրները, իրենց յատուկ յիշողութիւնները, երազները, իրենց վիշտն ու վախերը, բայց Աստուած կու գար ընդհատելու այդ բոլորը՝ ցնցիչ պատահարով մը՝ կիները

տեսան Աստուծոյ հրեշտակը, որ իր պայծառ ներկայութեամբը նստած էր գերեզմանի քարին վրայ, եւ իրենց կ'աւետեր. «Մի վախնաք, խաչուած Յիսուսը կը փնտռէք: Հոս չէ, որովհետեւ յարութիւն առաւ, ինչպէս ըսած էր: ...Գացէք եւ ըսէք իր աշակերտներուն...: Ան ձեզմէ առաջ կ'երթայ...» (Մատթ. 28:5-7)

Մեր նոր կեանքը սկիզբ կ'առնէ երբ մեր ուշադրութիւնը կը կեդրոնացնենք Աստուծոյ վրայ, եւ մեզմէ շատերուն համար, երկրաշարժ մը պէտք է, որպէսզի կարենանք ցնցուիլ մեր առօրեայէն, դուրս գալ մեր քնաշրջիկի վիճակէն եւ մտիկ ընել թէ Աստուած ինչ կ'ըսէ եւ թէ մենք ինչպէս պէտք է ապրինք:

Եմմաուսի ուղեւորներուն նման մենք ալ յաճախ կեանքին մէջէն կ'անցնինք, անտարբեր մեր շրջապատին կը նայինք ու չենք տեսներ մեզի հետ քալողները՝ մեր նմանները, մեր ընտանիքը, մեր զաւակները, յաճախ կը քալենք կլանուած մենք մեզմով, մեր ջարդուած երազներով, մեր յուսախաբութիւններով, մեր վիշտերով ու չենք անդրադառնար մեր կեանքին ընկերացող ամենօրեայ հրաշքներուն եւ յաճախ Աստուծոյ միջամտութիւնը պէտք է, որ կայծակ մը պայթի մեր կեանքին մէջ եւ մեր միտքը լուսաւորուի յանկարծ ու մենք ըսենք. »Հիմա կը հասկնամ այս բոլորին նշանակութիւնը«, ինչպէս որ Յիսուսի աշակերտներուն աչքերը յանկարծ բացուեցան եւ տեսան իրենց առաջնորդը:

Նոր կեանքը կը սկսի երբ մենք կը լսենք Աստուծոյ պատգամը եւ կը գործենք այդ պատգամին համաձայն, ինչպէս ըրին Յարութեան առաւօտուն գերեզման այցելող կիները, որոնք թէւ զարմացած, տարօրինակ դէպքերուն իմաստը թէւ ամբողջապէս չիրացուցած, բայց, Աստուծոյ պատգամին համաձայն գացին տանելու համար Յարութեան աւետիսը, այսինքն ապրեցան եւ գործեցին իրենց տրուած պատեհութեան համաձայն: Մեր նոր կեանքն ալ կը սկսի երբ կը գիտակցիք, որ կեանքը մեզի տրուած պատեհութիւն մըն է եւ զայն պէտք է գործածենք տիրանալու համար այն գանձին որ գողերը չեն կրնար յափշտակել ու ցիցերը չեն կրնար փճացնել, այսինքն կեանքը ապրիլ արժեւորելով անոր իմաստն ու իւրաքանչիւր վայրկեանը:

Եմմաուսի ուղեւորութեան այս դրուագը մեր ալ ուղեւորութեան դրուագն է: Երբ կեանքին մէջ կը քալենք կեդրոնացած մեր եսին վրագետնէն մեզ եւ մենք կը դառնանք ժամանակաւոր ու մահկանացու էակներ, սակայն երբ մեզի հետ կը քալէ Քրիստոսի հաւատքը եւ մեր քայլերը կ'առաջնորդուին Աստուածային ճշմարտութիւններու պատգամով, մեր կեանքը նոր պարունակ կը ստանայ, յարութիւն կ'առնէ առօրեայի մոխիրներէն եւ կը դառնայ յաւիտենականութեան ուղեւորը:

«Մի վախնաք, ես ձեզի հետ եմ»

Հոս կը մէջբերեն Եղիշէ Արք. Դուրեանի «Եմմաուսի ճամբորդները» գեղեցիկ ու աւետարանական խոր ապրումներով գրուած բանաստեղծութենէն քանի մը յատկանշական հատուածներ.-

Խոնջ ու տրտում կ'երթան երկուքն Եմմաուս
Անդիմադիր վիշտ մը գիրենք կը տանի
Որքան յոյսեր իր հետ թաղած էր Յիսուս
Ու աչք մը դեռ չէր տեսած զինք կենդանի:

Ինչո՞ւ անհուն խռովքն է պատեր ձեր հոգին,
թախծութեան մէջ կ'ալէկոծէք աչ ու ձախ.
Անյոյս հոգին մերժումն է լոկ հաւատքին,
Աչք մըն է որ հրաշքի լոյսին է օտար:

Մեղք այն աչքին՝ որ վայելեց լոյսն Անոր՝
Ու կը հաւատայ անեութեան գիշերին.
Մեղք այն խիղճին, որ լսեց ձայնն երկնաւոր՝
Ու կը պաշտէ ամայութիւնը լռին:

Քանիներու դեռ անծանօթ մ'ես Յիսուս,
Որք սըրտամաշ լքումներով կասկածի՝
Ուրացումի ընդվզումի մ'ալ անյոյս՝
կ'ընդգրկեն մութն՝ որ թելաբախ կը յածի:

Ուշ կամ կանուխ պիտի հասնի արդարեւ
Տարածամած օրն անցաւոր մեր կեանքին,
Բայց թող հոգին չը հետեւի անարեւ
Տարակոյսի մըռայլ ճամբու երկայնքին:

Խոնջ ու տրտում թէ Եմմաուս երթանք մենք՝
Մեզ երեւցիր, մեզ հետ խօսէ իբր ընկեր,
Յնչէ, ցոլա, մեր եութեան խորն աննենգ՝
Ով անծանօթ Աստուծոյն Ձայն ու Պատկեր:

Շնորհաւոր Սուրբ Չատիկ
Քրիստոս Յարեաւ ի մեռելոց
Ձեզի, մեզի մեծ Աւետիս

ԽԱԺԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՅԱԿՈԲԱՆ

Առաջնորդ
Գանատայի Հայոց Թեմի